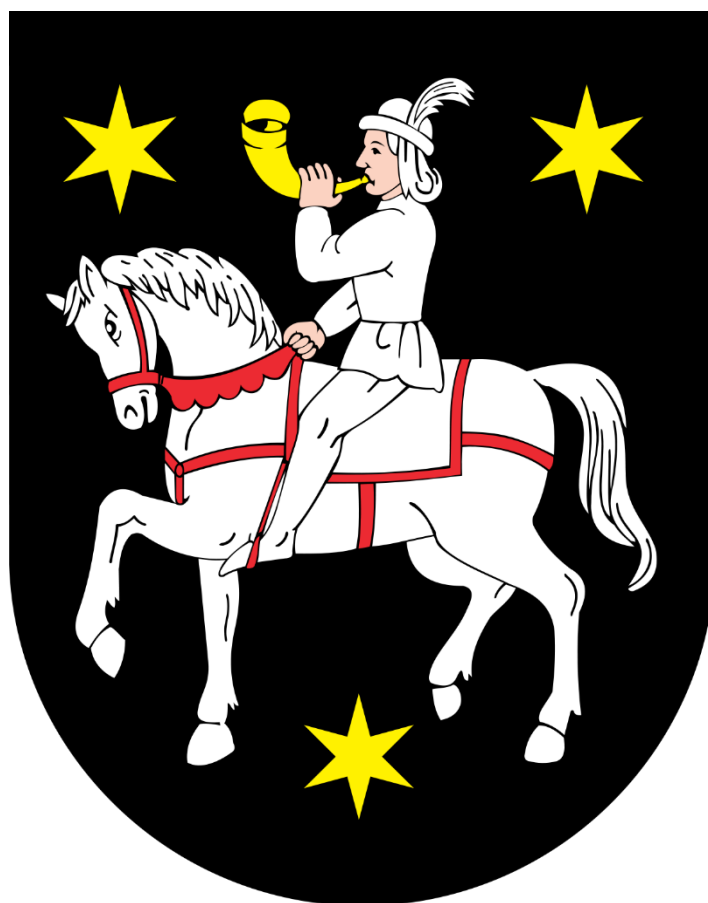

Raport o stanie Gminy Syców za rok 2025

Syców, maj 202

Wprowadzenie

Raport o stanie Gminy Syców został opracowany zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym i obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności w zakresie realizacji polityk, programów i strategii, uchwał Rady Miejskiej oraz budżetu obywatelskiego. Istotnym elementem realizacji tych dokumentów – w tym Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Syców na lata 2020–2030 – jest zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług publicznych, w tym sprawnej, dostępnej i przyjaznej administracji samorządowej.

Gmina Syców położona jest w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie oleśnickim. Jej lokalizacja, w pobliżu ważnych szlaków komunikacyjnych – w tym drogi ekspresowej S8 – zapewnia dogodne połączenia z większymi ośrodkami, takimi jak Wrocław czy Warszawa.

Powierzchnia gminy wynosi około 144 km², a liczba mieszkańców oscyluje wokół 16 tysięcy. Obejmuje ona miasto Syców oraz dwanaście sołectw, które tworzą spójną wspólnotę o charakterze zarówno miejskim, jak i rolniczym. Teren Gminy cechuje się zróżnicowanym krajobrazem – dominują użytki rolne, ale znaczną część zajmują także lasy sprzyjające rekreacji i turystyce.

Gmina Syców posiada wielowiekową historię, a jej rozwój związany był zarówno z rolnictwem, jak i rzemiosłem oraz handlem. Obecnie jest to dynamicznie rozwijający się obszar, który łączy tradycję z nowoczesnością. Istotną rolę odgrywa lokalna przedsiębiorczość – funkcjonują tu zakłady z branży meblarskiej, drzewnej, metalowej oraz logistycznej.

Wysoka jakość i dostępność usług administracyjnych wpływają bezpośrednio na atrakcyjność Gminy Syców jako miejsca do życia, osiedlania się i prowadzenia działalności gospodarczej. Sprawna obsługa oraz bieżąca pomoc mieszkańcom buduje zaufanie do instytucji publicznych i wzmacnia lokalny kapitał społeczny.

Duże znaczenie ma również rozwój infrastruktury społecznej i edukacyjnej. Na terenie Gminy działają szkoły, przedszkola, instytucja kultury oraz obiekty sportowe, które podnoszą jakość życia mieszkańców. Władze samorządowe konsekwentnie realizują inwestycje w drogi lokalne, sieci wodno-kanalizacyjne oraz przestrzeń publiczną.

Gmina Syców to także miejsce sprzyjające wypoczynkowi. Bliskość terenów zielonych, ścieżek rowerowych oraz spokojny, kameralny charakter miejscowości przyciągają osoby poszukujące kontaktu z naturą i wytchnienia od miejskiego zgiełku. Organizowane wydarzenia kulturalne i lokalne inicjatywy integrują społeczność i budują silną tożsamość lokalną.

Demografia

W roku 2025 zarejestrowano w Gminie Syców:

- 114 urodzeń (rok 2024 - 101, rok 2023 - 130, rok 2022 – 134, rok 2021 - 133, rok 2020 - 146, rok 2019 – 159).
- 171 zgonów (rok 2024 - 151, rok 2023 – 158, rok 2022 – 180, rok 2021 - 219, rok 2020 - 195 osób, rok 2019 - 153 osoby).
- Zarejestrowano 88 związków małżeńskich (śluby cywilne i wyznaniowe)

Ty samym w roku ubiegłym zanotowaliśmy ujemny przyrost naturalny. Zjawisko to wpisuje się w ogólnokrajowy trend demograficzny i stanowi istotne wyzwanie dla lokalnego rynku pracy w perspektywie długofalowej. Zmniejszająca się liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym może ograniczać dostępność zasobów pracy oraz wpływać na tempo rozwoju gospodarczego.

Liczba mieszkańców na koniec roku 2025 wyniosła:

- 16 023 osoby zameldowane na pobyt stały (rok 2024 – 16067, rok 2023 - 16059, rok 2022 – 16098, rok 2021 – 16169, rok 2020 – 16282, rok 2019 – 16352)
- 253 osoby zameldowane na pobyt czasowy.

Na terenie Gminy zameldowanych jest 224 cudzoziemców, w tym:

- 209 obywateli Ukrainy,
- 15 obywateli innych państw.

Należy podkreślić, że dane meldunkowe nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistej liczby obcokrajowców przebywających i pracujących na terenie Gminy, gdyż część z nich nie dokonuje formalnego zameldowania. Obecność cudzoziemców stanowi jednak istotne wsparcie dla lokalnego rynku pracy, szczególnie w kontekście ujemnego przyrostu naturalnego oraz niedoborów kadrowych w wybranych branżach.

Finanse Gminy

Budżet Gminy Syców w 2025 roku realizowany był w warunkach utrzymującej się presji inflacyjnej oraz rosnących kosztów funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego. Pomimo trudnego otoczenia gospodarczego Gmina zachowała stabilność finansową oraz zdolność do realizacji zaplanowanych inwestycji. Dochody Gminy obejmowały przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych, udział w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych, subwencje oraz dotacje celowe. Istotną rolę odegrały również środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, w tym programów rządowych i unijnych.

Dochody budżetu Gminy w 2025 roku wyniosły 128 869 537,27 zł, a ich realizacja stanowiła 98,79% planu wynoszącego 130 449 694,44 zł. W strukturze dochodów znaczący udział odgrywały dochody bieżące, które w 2025 roku zostały wykonane na poziomie 111 657 419,82 zł, tj. w 99,43% w stosunku do planu wynoszącego 112 292 520,14 zł. Dochody majątkowe Sycowa w roku ubiegłym zostały wykonane na poziomie 17 212 117,45 zł, tj. w 94,80% w stosunku do planu wynoszącego 18 157 174,30 zł.

Wydatki budżetu Miasta i Gminy w 2025 roku wyniosły 133 123 482,56 zł, a ich realizacja wyniosła 94,73% planu wynoszącego 140 525 400,23 zł. W 2025 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 103 369 400,12 zł, tj. w 95,01% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 108 795 880,32 zł, z kolei majątkowe zostały wykonane na poziomie 29 754 082,14 zł, tj. w 93,77% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 31 729 519,91 zł.

Znaczną część wydatków stanowiły koszty bieżące, związane z utrzymaniem infrastruktury oraz zapewnieniem ciągłości świadczenia usług publicznych. Jednocześnie Gmina kontynuowała działania inwestycyjne, ukierunkowane na rozwój infrastruktury technicznej i poprawę jakości życia mieszkańców.

Zachowanie równowagi pomiędzy wydatkami bieżącymi a inwestycyjnymi pozostaje jednym z kluczowych elementów odpowiedzialnej polityki finansowej samorządu.

Szczegółowa informacja w zakresie finansów Miasta i Gminy Syców jest zawarta w informacji z realizacji budżetu za rok 2025.

Oświata

Oświata stanowi jeden z najważniejszych obszarów działalności Gminy Syców oraz jedną z największych pozycji w strukturze wydatków budżetowych. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, bezpieczeństwa uczniów oraz odpowiednich warunków pracy nauczycieli pozostaje jednym z priorytetów samorządu.

W roku ubiegłym sieć edukacyjnych placówek publicznych i tych niepublicznych nie uległa zmianie. Gmina Syców prowadzi:

- Szkołę Podstawową Nr 1 im. III Tysiąclecia w Sycowie
- Szkołę Podstawową Nr 2 im. Marii Konopnickiej w Sycowie
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sycowie, w którego w skład wchodzi:
  - Szkołę Podstawową Nr 3 im. Jana Pawła II w Sycowie
  - Publiczne Przedszkole Nr 4 w Sycowie
- Szkołę Podstawową w Działoszy
- Szkołę Podstawową w Drołtowicach

- Szkołę Podstawową w Stradomi Wierzchniej
- Publicznego Przedszkola Nr 1 im. Koszałka Opatka w Sycowie
- Publicznego Przedszkola Nr 2 Misia Uszatka w Sycowie
- Publiczne Przedszkole Nr 3 im. Małego Księcia w Sycowie

W szkołach podstawowych, w 76 oddziałach uczy się 1478 uczennic i uczniów. Liczba wychowanków przedszkoli i oddziałów przedszkolnych wyniosła 623. Zmniejszająca się liczba urodzin jest jednym z istotnych czynników wpływających na zapotrzebowanie usługami publicznymi z zakresu edukacji. Liczebność poszczególnych roczników musi być brana pod uwagę przy organizacji sieci oświatowej, zwłaszcza w odniesieniu do poziomów edukacji obowiązkowej, w przypadku której konieczne jest zapewnienie dzieciom i młodzieży miejsca w odpowiednich przedszkolach i szkołach podstawowych. Zmniejszająca się liczba dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym obliguje Gminę Syców do przygotowania system oświaty do nadejścia niżu demograficznego.

Sycowskie placówki oświatowe realizowały w roku ubiegłym programy edukacyjne pozyskując przy tym dodatkowe środki finansowe:

- **ERASMUS+** w Szkole Podstawowej nr 2,
- **Ciekawy Świat Przedszkolaka** w Szkole Podstawowej w Działoszy,
- **Przedszkole oknem na świat** w **Publicznym** Przedszkolu nr 2,
- **W zielone gramy** w Szkole Podstawowej nr 1,
- **Śladami Natury** w Szkole Podstawowej nr 2,

Celem tych projektów było stworzenie warunków do rozwijania wiedzy i zainteresowań - poprzez udział w dodatkowych zajęciach oraz wyjazdach i warsztatach edukacyjnych, które jednocześnie rozwijały kompetencje społeczne (współpracy, współdziałania, pracy zespołowej itp.) oraz kompetencje kluczowe i uniwersalne, umiejętności cyfrowe i społeczne, stworzenie warunków do rozwijania wiedzy i zainteresowań proekologicznych, prośrodowiskowych poprzez udział w dodatkowych zajęciach oraz wyjazdach i warsztatach edukacyjnych.

Istotnym elementem w budżecie Gminy są wydatki na oświatę. Prowadzenie szkół i placówek jest zadaniem własnym Gminy i jest finansowane z subwencji oświatowej oraz z własnych środków finansowych Gminy. Podstawowym elementem podziału subwencji oświatowej w budżecie państwa jest ilość uczniów. Nie uwzględnia się w podziale potrzeb indywidualnych uwarunkowań gmin i poszczególnych placówek oświatowych. W najbliższych latach kwota potrzeb oświatowych będzie na podobnym poziomie a nawet niższa, bowiem liczba urodzeń nie wzrasta.

Rok urodzenia dziecka	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba dzieci urodzonych w danym roczniku	207	203	164	151	148	132	129	101	115

Struktura udziału wydatków na edukację w łącznych wydatkach Gminy Syców

	2022	2023	2024	2025
wydatki budżet Gminy ogółem	111 558 073,79	105 935 869,51	106 197 955,86	133 123 482,56
wydatki poniesione na edukację (bez projektów)	31 443 586,39	35 083 624,04	43 066 991,65	45 107 650,74
udział % wydatków w budżecie gminy	28,19%	33,12%	40,55%	33,88%

Na terenie Gminy funkcjonują niepubliczne podmioty, które uzupełniają ofertę edukacyjną na terenie Gminy.

	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia s. Urszulanek w Sycowie	3	56
2	Małe Przedszkole w Stradomi Wierzchniej	1	25
3	Małe Przedszkole w Drołowicach - punkt przedszkolny	1	23
4	Niepubliczne przedszkole „U Kubusia Puchatka” w Sycowie	0	0
	Razem	5	104

Usługi Społeczne

Rok 2025 był pierwszym rokiem działalności w Gminie Syców **Centrum Usług Społecznych**, gdzie konsekwentnie wzmocniono system wsparcia mieszkańców poprzez realizację polityk społecznych, uchwał Rady Miejskiej oraz działań wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy. Nasze działania nie ograniczały się do realizacji ustawowych świadczeń – koncentrowaliśmy się na realnej poprawie jakości życia mieszkańców, dostępności usług oraz skuteczności pomocy. Działania w zakresie realizacji usług społecznych były bezpośrednio powiązane z:

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Syców,
- Programem Usług Społecznych przyjętym uchwałą Rady Miejskiej,
- budżetem Gminy Syców na rok 2025.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w roku 2025 koncentrowała się na realizacji następujących celów:

Wsparcie rodzin i dzieci

- rozwój warsztatów kompetencji rodzicielskich
- uruchomienie Placówki Wsparcia Dziennego (Plac Wolności 7)
- wzmocnienie pracy środowiskowej, utworzenie grupy samopomocowej dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem
- rozwój usług opiekuńczych i asystenckich
- Realizacja programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością

Realizacja działań profilaktycznych

- Organizacja funkcjonowania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Organizacja działania Punktu Konsultacyjnego
- Organizacja działań profilaktyczno- edukacyjnych

Rozwój usług środowiskowych

- Realizacja Programu Usług Społecznych
- tworzenie klubów samopomocowych
- zwiększenie dostępności usług lokalnych

W roku 2025 zauważalne było przejście w zakresie realizacji usług społecznych z modelu reaktywnego (świadczeniowego) do modelu środowiskowego i profilaktycznego.

Rozwój infrastruktury społecznej – Plac Wolności

W 2025 roku przeprowadzono remont pomieszczeń na I piętrze przy Placu Wolności 7 z przeznaczeniem na Placówkę Wsparcia Dziennego Realizowaną w oparciu o Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówka zapewni wsparcie wychowawcze, pomoc w nauce, zajęcia profilaktyczne, działania integracyjne.

Znaczenie strategiczne: To pierwsze działanie infrastrukturalne wzmocniające system wsparcia rodzin w formule środowiskowej, placówką będzie funkcjonować od roku bieżącego.

Utworzenie klubów samopomocowych

W 2025 roku powołano trzy kluby w ramach realizowania Programu Usług Społecznych:

- Senioralny Klub Sycowian
- Klub Rodzin Sycowskich
- Samodzielni w Sycowie

Osiągnięte efekty: integracja środowisk lokalnych, przeciwdziałanie izolacji społecznej, wzmocnienie kapitału społecznego, rozwój samopomocy i aktywności mieszkańców.

Zauważalny był w roku ubiegłym wzrost aktywności oddolnej mieszkańców i większe poczucie współodpowiedzialności za wspólnotę lokalną, działania finansowane ze środków FEDS+.

Celem klubów było przeciwdziałanie izolacji społecznej, budowanie relacji międzyludzkich oraz wzmacnianie samopomocy. Inicjatywy te przyczyniły się do wzrostu aktywności mieszkańców i wzmocnienia kapitału społecznego.

Usługi opiekuńcze i asystenckie

W 2025 roku zwiększono liczbę godzin wsparcia, objęto pomocą większą liczbę osób, zwiększono poziom pozyskanych środków zewnętrznych.

Potwierdza to systematyczny wzrost zapotrzebowania na usługi środowiskowe w Gminie Syców. Model CUS pozwolił na lepszą koordynację usług i elastyczne reagowanie na potrzeby mieszkańców.

Realizacja **Programu "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością"** potwierdziła rosnące zapotrzebowanie na usługi środowiskowe w Gminie oraz zasadność dalszego rozwijania modelu wsparcia opartego na indywidualnych potrzebach mieszkańców. Program miał istotny wpływ na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin, a także odciążał opiekunów faktycznych.

Realizacja zadań zleconych – BON ciepłowniczy

Zadanie zrealizowano w oparciu o Ustawę o bonie ciepłowniczym, nowe świadczenie w roku 2025 r. Zapewniono terminową obsługę wniosków, prawidłowe rozliczenie dotacji, wyodrębnioną ewidencję księgową.

Absorpcja środków zewnętrznych w 2025 roku:

- dokonano aktualizacji wniosku FEDS+ dotyczących Centrum Usług Wspólnych cele jak najlepszej alokacji środków na działania społeczne,
- rozszerzono współpracę z NGO,
- wdrażano zadania w ramach programu Cyberbezpieczny samorząd
- pozyskano kolejny raz środki na **Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością"**

Analiza trendów w usługach społecznych 2024–2025

Obszar	2024	2025	Wniosek
Model działania	interwencyjny	profilaktyczny	zmiana filozofii
Usługi środowiskowe	stabilne	rozwój	wzrost potrzeb
Infrastruktura	brak rozwoju	nowa placówka	inwestycja w system

Obszar	2024	2025	Wniosek
Integracja społeczna	ograniczona	3 kluby	Budowa kapitału społecznego
Środki zewnętrzne	stabilne	wzrost	większa skuteczność

Wnioski strategiczne

- Rok 2025 był rokiem budowy systemu usług społecznych w formule CUS.
- Nastąpiło realne wzmocnienie infrastruktury społecznej (Plac Wolności 7).
- Rozwinięto działania środowiskowe i profilaktyczne.
- Wzrosło zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze i asystenckie.
- Zwiększono absorpcję środków zewnętrznych.
- Zbudowano nowe przestrzenie integracji lokalnej (3 kluby samopomocowe).
- Wzmocniono bezpieczeństwo danych w jednostce.

Centrum Usług Społecznych w Sycowie stał się nie tylko realizatorem ustawowych obowiązków, ale lokalnym koordynatorem polityki społecznej gminy.

Podsumowanie

Rok 2025 był dla Centrum Usług Społecznych w Sycowie rokiem budowania fundamentów nowoczesnego systemu wsparcia mieszkańców. Był to czas konsekwentnego przechodzenia od modelu opartego głównie na świadczeniach administracyjnych do modelu środowiskowego – bliższego ludziom, ich codziennym potrzebom i realnym wyzwaniom społecznym.

Działania CUS nie ograniczały się wyłącznie do realizacji obowiązków ustawowych. Jednostka stała się lokalnym koordynatorem polityki społecznej, integrując działania z zakresu pomocy społecznej, profilaktyki, wsparcia rodzin, aktywizacji osób z niepełnosprawnościami oraz budowania więzi międzyludzkich w społeczności lokalnej. Szczególnym osiągnięciem roku 2025 było wzmocnienie infrastruktury społecznej poprzez utworzenie remont pomieszczeń na cele utworzenia Placówki Wsparcia Dziennego przy Placu Wolności 7. Inwestycja ta stanowi trwały element systemu wsparcia rodzin i dzieci, którego pełne funkcjonowanie rozpocznie się w roku 2026. To symboliczne przejście od pomocy interwencyjnej do długofalowej pracy wychowawczej i profilaktycznej.

Istotnym elementem rozwoju było również powołanie trzech klubów samopomocowych: **Senioralnego Klubu Sycowian, Klubu Rodzin Sycowskich oraz inicjatywy „Samodzielni w Sycowie”**. Działania te wzmocniły integrację międzypokoleniową, przeciwdziałały izolacji społecznej i budowały kapitał społeczny gminy. Widoczny wzrost

aktywności mieszkańców potwierdza, że lokalna wspólnota potrzebuje przestrzeni do spotkania, rozmowy i współdziałania.

Rok 2025 był również czasem intensywnego rozwoju usług środowiskowych. Zwiększono zakres usług opiekuńczych oraz z sukcesem realizowano **Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”**. Program ten realnie poprawił jakość życia osób z niepełnosprawnościami, wzmacniając ich samodzielność i umożliwiając aktywne uczestnictwo w życiu społecznym. Jednocześnie odciążał rodziny i opiekunów faktycznych, co ma istotne znaczenie dla stabilności systemu wsparcia.

Skutecznie realizowano również nowe zadania zlecone, w tym bon ciepłowniczy, zapewniając prawidłową obsługę mieszkańców oraz rzetelne rozliczenie środków publicznych. Wzrost absorpcji funduszy zewnętrznych, w tym środków FEDS+ oraz finansowania programów asystenckich, potwierdza rosnącą dojrzałość organizacyjną jednostki oraz skuteczność planowania działań.

Najważniejszą zmianą 2025 roku była jednak zmiana filozofii działania – od reagowania na kryzysy do ich wyprzedzania. Wzmocniono działania profilaktyczne, edukacyjne i środowiskowe, budując system oparty na diagnozie lokalnych potrzeb i partnerskiej współpracy z mieszkańcami oraz organizacjami pozarządowymi.

Centrum Usług Społecznych w Sycowie stało się przestrzenią łączącą wsparcie administracyjne z działaniami integracyjnymi, projektowymi i środowiskowymi. Rok 2025 potwierdził, że model CUS pozwala elastycznie reagować na zmieniające się potrzeby mieszkańców, jednocześnie budując trwałe rozwiązania systemowe dla Gmin

Kultura

W roku 2025 w Gminie kontynuowaliśmy działania w amatorskim ruchu artystycznym, wspierając rozwój szeroko rozumianej kultury, dla zachowania wartości zgromadzonych w przeszłości i twórczego spożytkowania tradycji dla przyszłości w naszym społeczeństwie. Nasze działania były skierowane do wszystkich mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem zajęć dla ludzi młodych i seniorów.

W roku 2025 w Sycowie zrealizowaliśmy i współorganizowaliśmy min. **„Projekty Cyfrowe Iskry: AI, Pracownia i My”** – dotacja Fundacji Orange; **Projekt EkoFlow** – dotacja w ramach Fundacji Orange; **„Z kulturą wśród gwiazd”** – realizacja półkolonii ferii zimowych – dotacja w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Syców na lata 2022-2025, **„Lato bez nudy – słońce, śmiech i przygoda”** w ramach realizacji zadania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – usługa społeczna w ramach Programu Centrum Usług Społecznych, realizacja przedstawienia edukacyjnego **„Asekuracja życia”** – projekt finansowany w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Syców na lata 2022-2025; Realizacja Budżetu Obywatelskiego – projektem „**Łąkowe Koncerty**” –

Mieszkańcy Gminy korzystali z Biblioteki Publicznej im. Mikołaja Reja w Sycowie, której celem było promowanie czytelnictwa, integracja społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do wydarzeń z zakresu promocji książki i wiedzy.

W roku 2025 odbyło się 11 spotkań autorskich, w których udział wzięły 534 osoby. Spotkania autorskie to jedno z kluczowych działań kulturalnych biblioteki, które pełniły funkcję promocji czytelnictwa i jednocześnie integrują społeczność lokalną. W mijającym roku biblioteka w miarę możliwości zorganizowała spotkania autorskie dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży. Uczestnicy chętnie angażowali się w rozmowy z autorami, zadawali pytania i brali udział w dyskusjach tematycznych i społecznych. Wielokrotnie zgłaszano prośby o organizację kolejnych spotkań, co pokazuje, że istnieje realna potrzeba rozwinięcia tej działalności.

W Muzeum Regionalnym w Sycowie udostępniamy zbiory, tworzyliśmy wystawy czasowe dotyczących przeróżnych zagadnień, a także organizacji licznych lekcji muzealnych, których tematyka skupia się wokół historii miasta i najbliższej okolicy, a także szeroko rozumianemu pojęciu regionalizmu. Frekwencja Muzeum Regionalnego w Sycowie w 2025 roku wyniosła 5 714 osób. Codzienna praca w Muzeum Regionalnym w Sycowie jest bardzo różnorodna i wymaga zarówno wiedzy merytorycznej, jak i dobrej organizacji. Ważnym elementem pracy są również kwerendy zwykle dla studentów w zbiorach oraz archiwum muzeum. Do obowiązków należy także organizacja lekcji muzealnych i warsztatów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych.

Ochrona Zdrowia, Profilaktyka Zdrowotna

Podstawowym działaniem Gminy jest zapewnienie podstawowej opieki medycznej poprzez prowadzenie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Przychodnia” w Sycowie, który zapewnia opiekę w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej z higieną szkolną,
- ambulatoryjnej opieki specjalistycznej,
- stomatologii i ortodoncji,
- opieki psychiatrycznej.

Zadania te przychodnia realizowała w Sycowie na ul. Wrocławskiej 2 oraz w Stradomi Wierzchniej. Analizując ilość udzielonych porad medycznych w 2025 r. do poprzednich okresów należy stwierdzić, że prawie we wszystkich usługach medycznych ilości tych porad, wizyt domowych jest większa w stosunku dla lat ubiegłych.

SPZOZ 'Przychodnia' w Sycowie ma zadeklarowanych ponad 13 789,00 pacjentów i jest to kolejny wzrost w stosunku do 2024 roku.

Zagrożeniem dla pacjentów może być w najbliższym czasie utrudniony dostęp dla lekarza rodzinnego ze względu na brak lekarzy rodzinnych, starzejący się personel oraz do ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

Rok 2025 to rok kolejnych inwestycji w Przychodni oraz **realizacja nowych programów zdrowotnych**. W celu zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Przychodnia kontynuowała szereg programów medycznych oraz rozpoczęła nowe:

- Szczepienia przeciwko grypie i Covid.
- Profilaktyka chorób układu krążenia.
- Program moje zdrowie
- Budżet powierzony.
- Pobieranie materiałów z szyjki macicy do przesiewowego badania.
- Szczepienia ochronne przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla dziewczynek i chłopców.
- Program profilaktyki gruźlicy.
- Elektroniczny system medycyny szkolnej- badanie otyłości dzieci szkolnych.
- Test antygenowy w kierunku: SARS-CoV-2/GRYPY A+B/RSV.
- Badania słuchu audiometrem u dzieci 6 letnich.

Innymi ważnymi programami które ułatwiają dostępność pacjentom do przychodni, pracę personelowi medycznemu oraz kontakt pacjentom z przychodnią to:

- Opieka koordynowana.
- Wdrażanie e-usług w przychodni.
- Telefoniczne zamawianie recept oraz przypominanie o wizytach u specjalisty.

W ramach poprawy warunków pracy personelu medycznego wyposażone część gabinetów lekarskich w nowe meble medyczne, dostosowano stronę internetową dla osób ze szczególnymi potrzebami, zakupiono zestawy komputerowe oraz programy zapewniające zachowanie cyberbezpieczeństwa.

W celu poprawy jakości usług medycznych **w ramach programu FENIKS** zakupiono sprzęt medyczny: służący do szybkiego badania infekcji u dzieci i dorosłych, dermatoskop, autorefraktometr, bilirubinometr, EKG, spirometry, ciśnieniomierze, stetoskopy glukometry, nebulizator, oczyszczacze powietrza, wagi dla osób niepełnosprawnych, fotel ginekologiczny, wagi medyczne ze wzrostomierzem i wagi niemowlęce oraz wagi z pomiarem masy ciała i wyliczeniem BMI, oraz zainstalowano i wdrożono dodatkowego bota głosowego w celu telefonicznego zamawiania leków stałych na recepty oraz przypominanie pacjentom o wizytach umówionych

do specjalisty, jak i na badania USG, oraz lodówkę do szczepionek z monitoringiem temperatury.

Wszystkie te programy realizowany były z myślą o pacjentach, aby umożliwić im łatwiejszy kontakt i dostęp do pracowników medycznych oraz lepszą jakość usług medycznych. Społeczeństwo w Gminie Syców jak i w całym kraju starzeje się i ma zwiększone zapotrzebowanie na usługi służby zdrowia, a nie jest proste zwłaszcza dla osób starszych. Osoby starsze mają problem z przybyciem do przychodni na wizytę lekarską, na badania, a zwłaszcza z dotarciem do poradni specjalistycznych które w większości znajdują się poza naszą Gminą. Przychodnia nie posiada własnego transportu do przewozu pacjentów i nie ma prawnych możliwości, aby świadczyć taki transport. Karetka przewozowa wykonuje takie usługi dla przychodni tylko w szczególnych przypadkach zgodnych z przepisami prawa. Innym ważnym problemem, na który zwracają uwagę pielęgniarki środowiskowe jest izolacja osób starszych od otoczenia, ich samotność, brak kontaktu z drugą osobą, czy brak opieki. W celu przeciwdziałania takim sytuacją należy szukać programów które umożliwią powstanie dziennych domów pobytu, klubów seniora czy domów opieki.

Profilaktyka

W roku 2025 skupiono się na objęciu wsparciem rodzin borykających się z problemem uzależnienia w formie konsultacji w zakresie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, pedagogicznej świadczonej w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Sycowie. W trakcie realizacji Programu dużą wagę przywiązano również do kwestii pracy dziećmi i młodzieżą poprzez realizację programów rekomendowanych co przyczynia się do wzmacniania czynników chroniących, budujących odporność i właściwe postawy wobec alkoholu. Powyższe działania były wspierane przez „Kącika Rodzica i Dziecka” działający przy Punkcie Konsultacyjno Informacyjnym w Sycowie co pozwoliło na realne dotarcie do całych rodzin, które potrzebują pomocy w związku z problemem uzależnienia i jego przeciwdziałaniu.

Mieszkalnictwo, Nieruchomości, Planowanie Przestrzenne

Gospodarka mieszkaniowa

Realizacja Gminnego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Syców w 2025 roku

W ramach realizacji programu w 2025 roku prowadzono następujące działania:

- Wykonywano modernizacje oraz remonty bieżące w budynkach i lokalach mieszkalnych zmierzające do poprawy stanu technicznego zasobu oraz poprawy standardu lokali mieszkalnych. Zrealizowano 1 zadanie inwestycyjne za kwotę

674.461,43 zł. Ponadto wykonywano drobne remonty i konserwacje gminnego zasobu. W 2025 roku na te działania wydatkowano kwotę 539.268,98 zł. Udział Gminy w funduszach remontowych wspólnot mieszkaniowych wyniósł 314.307,10 zł.

- W ramach gospodarowania zasobem mieszkaniowym w 2025 r. przydzielono 6 lokali mieszkalnych, w tym 1 lokal socjalny. Prowadzono nabór na listy osób uprawnionych do najmu lokali z gminnego zasobu. Wnioski o ujęcie na listach osób uprawnionych do najmu lokali z zasobu gminy złożyły 23 osoby. Według stanu na 31.12.2025 r. na listach osób uprawnionych do najmu mieszkania z zasobu gminy oczekiwało: 19 osób do najmu lokalu mieszkalnego, 2 osoby do najmu lokalu socjalnego i 11 osób na zamianę mieszkania.
- Kontynuowano sprzedaż mieszkań na rzecz najemców. W 2025 roku na rzecz najemców Gmina sprzedała 8 lokali mieszkalnych.

Zasób mieszkaniowy Gminy Syców w roku ubiegłym obejmował 284 mieszkań o łącznej powierzchni 12.668 m², w tym 26 socjalnych o pow. 830 m². W 2025 roku o przydział mieszkań z zasobu gminy złożono 23 wnioski. W stosunku do roku ubiegłego liczba wniosków o najem lokali z zasobu gminy zmniejszyła się o 13.

Liczba osób oczekujących na listach uprawnionych do najmu lokali z zasobu Gminy utrzymuje się na zbliżonym poziomie do lat poprzednich.

Wydatki na remonty w zasobie mieszkaniowym wyniosły w roku ubiegłym 1 574 593,65 zł,

Gospodarka Nieruchomościami

W 2025 roku Gmina Syców nabywała nieruchomości z przeznaczeniem na realizację zadań własnych oraz na cele publiczne i społeczne:

- pod drogi publiczne nabyte na podstawie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami o powierzchni 0,5988 ha;
- pod drogi publiczne nabyte na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych o powierzchni 1,3922 ha;
- pod rowami melioracyjnymi nabyte w drodze komunalizacji z mocy prawa od Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 10,3246 ha;
- nabyte od Nadleśnictwa Syców na cele realizacji infrastruktury technicznej przez Sycowską Gospodarkę Komunalną Sp. z o.o. – 1 działka o powierzchni 0,1387 ha;
- nabyte z pierwokupu w Stradomi Wierzchniej – 2 działki o powierzchni 0,6097 ha;
- 5 mieszkań o łącznej powierzchni 245,05m² nabytych nieodpłatnie z zasobów Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Sprzedaż nieruchomości:

W ramach wykonywania praw własności i innych praw majątkowych w 2025 roku Gmina sprzedała następujące nieruchomości:

- w trybie przetargu nieograniczonego sprzedano 5 działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i mieszkaniowo - usługową o łącznej powierzchni 0,4479 ha, uzyskując kwotę 527 630,00 zł;
- w trybie przetargu nieograniczonego sprzedano 1 działkę pod zabudowę mieszkaniową i rekreacyjną o powierzchni 0,2827 ha, uzyskując kwotę 175 500,00 zł;
- w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych sprzedano 6 działek o łącznej powierzchni 0,1023 ha, uzyskując kwotę 66 455,00 zł;
- w trybie bezprzetargowym na rzecz użytkowników wieczystych sprzedano 5 działek o łącznej powierzchni 0,6304 ha, uzyskując kwotę 77 456,00 zł;
- w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców sprzedano 8 lokali mieszkalnych, uzyskując kwotę 279 197,31 zł;
- w trybie przetargu nieograniczonego sprzedano 2 lokale mieszkalne, uzyskując kwotę 249 200,00 zł;

Rolnictwo

Liczba gospodarstw rolnych położonych na terenie Gminy Syców wynosiła 1169, średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 6,7063 ha. Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco:

- użytki rolne – 7164,4137 ha, co stanowi 49,25 % ogólnej powierzchni gminy,
- lasy – 4700,7483 ha, co stanowi 32,31 % ogólnej powierzchni gminy,
- łąki i pastwiska – 1285,5953 ha, co stanowi 8,84 % ogólnej powierzchni gminy,
- sady – 31,7929 ha, co stanowi 0,22 % ogólnej powierzchni gminy,
- pozostałe grunty – 1365,4036 ha, co stanowi 9,38 % ogólnej powierzchni.

W stosunku do ubiegłego roku liczba gospodarstw i średnia powierzchnia gospodarstwa nie uległy istotnej zmianie. Również struktura użytkowania gruntów utrzymywała się poziomie lat ubiegłych.

Planowanie przestrzenne

Cały teren Gminy Syców pokryty jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W 2025 roku uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębach: Syców, Stradomia Wierzchnia, Ślizów i Zawada oraz zmianę miejscowego planu zagospodarowania dla części miasta Syców pod lokalizację stacji GPZ w rejonie ulicy Szosa Kępińska. Po rozpatrzeniu wniosków przedsiębiorców przystąpiono do zmiany MPZP dla obszarów położonych w obrębach Drottowice, Nowy Dwór, Stradomia Wierzchnia, Syców i Wioska.

Infrastruktura Techniczna i Inwestycje

Inwestycje i modernizacje realizowane przez Gminę w 2025 roku miały na celu, tak jak w latach ubiegłych, podnoszenie komfortu życia mieszkańców, poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego a także poprawę funkcjonalności przestrzeni publicznej poprzez budowę lub przebudowę dróg gminnych wraz z całą infrastrukturą techniczną, skuteczne odprowadzanie wód opadowych z pasa drogowego oraz jej oczyszczanie. Poprawa komfortu życia mieszkańców, a także promowanie zdrowego, sportowego stylu życia realizowane były poprzez doposażanie terenów rekreacyjnych i obiektów sportowych na terenie Gminy Syców. Realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne finansowano aktywnie pozyskiwanymi środkami zewnętrznymi oraz środkami własnymi. W roku ubiegłym kontynuowaliśmy przebudowę zabytkowego centrum Sycowa. Wymianie podlega cała infrastruktura podziemna, sieć wodno-kanalizacyjna, budowa jezdni, chodników, parkingów i zatok autobusowych a także przebudowa i zagospodarowanie terenu rynku. Wartość inwestycji wynikająca z umowy to 22.100 tys. zł. Dofinansowanie w kwocie około 9.000 tys. zł. z programu **Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych**.

Inne przedsięwzięcia modernizujące gminną infrastrukturę zrealizowane w ubiegłym roku to min.:

- Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 448 z drogą powiatową nr 1500D z uwzględnieniem ul. Malczewskiego i Nowy Dwór w Sycowie. Zadanie realizowane było przez Województwo Dolnośląskie przy pomocy finansowej Gminy Syców. Koszt inwestycji wyniósł 9.190,80 tys. zł, udział Gminy Syców wyniósł 3.407.49 tys. zł.
- Budowa drogi gminnej ul. Jacka Malczewskiego w Sycowie (nowa jezdnia o nawierzchni bitumicznej długości ok. 1610m i szerokości 7,0 m, chodnik, drogę dla pieszych i rowerzystów). Wartość robót budowlanych 14.787,38 tys. zł., w tym dofinansowanie z **POLSKIEGO ŁADU** w kwocie 8.000 tys. zł.
- Remont drogi gminnej nr 101685D ul. Kościuszki i ul. Pułaskiego w Sycowie poprzez przebudowę chodników (długość 770 m), wymianę nawierzchni jezdni (długość 470 m) wraz z kanalizacją deszczową i sanitarną. Łączna wartość zadania wyniosła 3.820 tys. zł. Wysokość dofinansowania z **Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg** wyniosła 80% wartości remontu dróg.
- Remont dróg gminnych ul. Pogodnej, ul. Tęczowej i ul. Słonecznej w m. Syców wraz z infrastrukturą. Zakres inwestycji obejmował wykonanie remontu układu komunikacyjnego ul. Pogodnej oraz ul. Tęczowej polegający na wymianie istniejącej konstrukcji jezdni na nową: ul. Pogodnej na długości 126 m i ul. Tęczowej na długości 61 m oraz wykonanie odwodnienia drogi. Wartość robót budowlanych wyniosła 644,95 tys. zł. w tym dofinansowanie z **POLSKIEGO ŁADU** w kwocie 612,70 tys. zł.

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 439 w zakresie budowy chodnika w m. Wojciechowo-Zawada wraz z budową kanalizacji deszczowej – etap II w miejscowości Zawada. Zadanie zostało zrealizowane przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei we Wrocławiu przy partycypacji finansowej Gminy Syców. Całkowity koszt realizacji wyniósł 673,65 tys. zł. Kwota pomocy finansowej Gminy Syców wyniosła 247,74 tys. zł.
- Droga dojazdowa do gruntów rolnych w Ślizowie o długości 456 m.b. Zadanie o wartości 440,16 tys. zł. **dofinansowano ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego** w wysokości 270 tys. zł.
- Droga dojazdowa do gruntów rolnych w m. Wioska przy ul. Świerkowej o długości 265 m.b. Zadanie o wartości 296,99 tys. zł. **dofinansowano ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego** w wysokości 162 tys. zł.
- Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie Gminy Syców w ramach programu „Rozświetlamy Polskę”. Wartość inwestycji wyniosła 242,31 tys. zł. przy 20% wkładzie własnym Gminy. Zmodernizowanych zostało 215 szt. opraw oświetleniowych co przeloży się na zmniejszenie kosztów zużycia energii elektrycznej oraz poprawę bezpieczeństwa.

Ponadto w 2025 r. Spółka Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o., z wkładu wniesionego przez Gminę Syców, wybudowała oświetlenie na ulicach: Bolestawa Szczodrego i Kazimierza Odnowiciela. Łącznie postawiono 20 nowych latarni.

- Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Drottowice. Zakres prac obejmował wykonanie konstrukcji podbudowy drogi, nawierzchni jezdni, poboczy oraz zjazdów na posesje. Całkowita długość wybudowanego odcinka drogi wyniosła 368m. Koszt realizacji inwestycji wyniósł 431,88 tys. zł. Budowa drogi została dofinansowana z **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020** w wysokości 272,64 tys. zł.
- Rozbudowa terenów rekreacyjnych w m. Syców - budowa toru pumtrack oraz parku rekreacyjnego dla psów. Pierwszą część zadania stanowiła budowa toru rowerowego typu pumtrack przy ul. Chrobrego o długości ok. 148 m wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Tor wykonany został z betonu asfaltowego na podbudowie z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie.

Druga część zadania dotyczyła budowy parku rekreacyjnego dla psów w obrębie parku miejskiego. Teren parku został ogrodzony, oświetlony i wyposażony w urządzenia małej architektury dla psów tj. przeskoki, pochylnie, równoważnie, talerzyki a w części „dzikiej” – kłody, betonowe rury i głązy. Dodatkowo wykonano oświetlenie oraz małą infrastrukturę w postaci ławek i koszy.

Łączny koszt zadania wyniósł 1.453,86 tys. zł, kwota dofinansowania z rządowego funduszu Polski Ład wyniosła 1.424,78 tys. zł, co stanowiło 98% wartości inwestycji.

- Budowa szatni z zapleczem sanitarnym przy boisku sportowym w m. Stradomia Wierzchnia. Budynek składa się z ośmiu pomieszczeń: 3 szatni, 3 umywalni, 1 toalety dla osób niepełnosprawnych oraz pomieszczenia magazynowego o łącznej powierzchni użytkowej 71,65 m². Łączna wartość zadania wyniosła 458,62 tys. zł, a wartość dofinansowania z **budżetu Województwa Dolnośląskiego** 90 tys. zł. Na realizację tego zadania pozyskano również dofinansowanie z **Ministerstwa Sportu i Turystyki** w wysokości 90 tys. zł.

- Modernizacja świetlicy wiejskiej w m. Wioska w celu dostosowania jej do pełnienia funkcji szkoleniowo - warsztatowej. Koszt całkowity zadania wyniósł ok. 155 tys. zł, z czego 59,62 tys. zł. uzyskano dofinansowanie z **budżetu Województwa Dolnośląskiego**.

Oprócz w/w pozycji Gmina Syców w 2025 r. zleciła do realizacji i realizowała wykonanie wielu dokumentacji projektowych dotyczących infrastruktury gminnej i obcej (chodniki przy drogach wojewódzkich), w tym drogowej i oświetleniowej oraz dokumentacje dotyczące ochrony gminnych zabytków.

Pomimo znaczących nakładów pracy i ponoszonych środków finansowych, w dziedzinie infrastruktury technicznej, pozostaje jeszcze bardzo wiele do zrobienia. Ze względu na duże rozproszenie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe istotnym problemem pozostaje wykonanie dróg dojazdowych do posesji, odwodnienie i oświetlenie pasów drogowych oraz zapewnienie dostępu do kanalizacji sanitarnej. Nie można również zapomnieć o konieczności modernizacji istniejącej infrastruktury. Wiele dróg gminnych i infrastruktura im towarzysząca wybudowana została w drugiej połowie XX wieku i wymaga pilnej modernizacji.

Środowisko, Gospodarka Komunalna

W Gminie był kontynuowany w roku ubiegłym program "**Czyste Powietrze**", program rządowy wspomagających walkę ze smogiem. System dotacyjny pozwalał na częściowe sfinansowanie m.in. wymiany pieca, okien i drzwi oraz wykonania ocieplenia domu. Na podstawie zawartego z **Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu porozumienia w Urzędzie Miasta i Gminy w Sycowie** prowadziliśmy punkt konsultacyjno-informacyjny rządowego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. W ramach funkcjonowania punktu właściciele nieruchomości położonych na terenie Gminy mogli uzyskać informacje oraz wsparcie w zakresie wypełniania i składania wniosku o udzielenie dofinansowania. Za pośrednictwem punktu złożono w roku ubiegłym 13 wniosków o dofinansowanie oraz zrealizowano i rozliczono 55 przedsięwzięć.

W sumie z terenu Gminy od początku uruchomienia programu Czyste Powietrze do końca ubiegłego roku zrealizowanych zostało 371 przedsięwzięć na łączną kwotę 6 323 608,11 zł. Jednak potrzeby w tym zakresie pozostają w dalszym ciągu bardzo duże. W 2025 roku Gmina Syców, na podstawie zawartego z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu porozumienia, realizowała także rządowy Program „Ciepłe Mieszkanie”. Program wdrażany był za pośrednictwem Gminy, która prowadziła nabór wniosków i obsługę beneficjentów. W ramach realizacji programu na terenie Gminy Syców, złożono 25 wniosków o dofinansowanie, zawarto 22 umowy z beneficjentami oraz zrealizowano 21 przedsięwzięć, na łączną kwotę wypłaconej dotacji 243.684,09 zł.

Gospodarki odpadami komunalnymi

W ramach realizacji zadania Gmina odbiera od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi odpady komunalne powstające na nieruchomości oraz prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK znajduje się w Sycowie przy ul. Wrocławskiej 8). Z uwagi na wzrost kosztów systemu od 2025 roku obowiązuje nowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przypadku, gdy nieruchomość zamieszkuje od 1 do 4 osób stawka opłaty wynosi 34 zł/osoba, za każdą kolejną osobę zamieszkującą daną nieruchomość wysokość opłaty wynosi 30 zł/osoba. W roku 2025 roku koszt utrzymania systemem gospodarki odpadami komunalnymi wyniósł 6 073 285,14 zł.

W roku ubiegłym Gmina kontynuowana realizację projektu **EKO Edukacja w Gminie Syców**. Na realizację zadania w latach 2023 – 2025 przeznaczone zostało 163 925 zł, z czego 147 532,50, to środki pochodzące z dotacji. W ramach realizowanego projektu w 2025 roku przeprowadzane zostały warsztaty badania wody i gleby w szkołach podstawowych zorganizowane dla dzieci z klas VI-VIII, podczas obchodzonych w maju Dni Sycowa przygotowano stoisko edukacyjne. W ramach projektu dzieci z klas I-III uczestniczyły w warsztatach z okazji akcji Sprzątanie Świata. Z kolei dla nauczycieli przygotowano zostało szkolenie pn. „**Nowe trendy w edukacji ekologicznej**”. Realizacja powyższych projektów miało na celu zwiększenie świadomości na temat środowiska i jego ochrony.

Rok 2025 był czasem wzmożonych prac na rzekach oraz na rowach melioracyjnych. W Gminie Syców zostały wykonane prace na ponad 30 kilometrach cieków i rowów. Podpisane w roku ubiegłym **porozumienia z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie** pozwoliły na przeprowadzenie konserwacji rzek: Polska Woda, Potok Błociec, Potok Stradomka, Widawa. Przeprowadzono także cykliczne prace obejmujące konserwację zapory czołowej Zbiornika Wodnego Stradomia. Gmina Syców w 2025 roku partycypowała w kosztach utrzymania wyżej wymienionych cieków w kwocie 70 000,00 złotych. Pozostałe koszty poniosło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Dzięki uzyskanemu wsparciu ze środków pochodzących z **Krajowego Planu Odbudowy** udało się przeprowadzić inwestycję pod nazwą: Przebudowa urządzeń melioracji wodnych w Gminie Syców w celu zwiększenia retencji naturalnej. Koszt inwestycji wyniósł 322 362,58zł z czego otrzymana kwota wsparcia wyniosła 262 083,40 zł. Inwestycja polegała na przebudowie blisko 13 km rowów melioracyjnych oraz wykonaniu 21 zastawek zatrzymujących wodę w rowach. Inwestycja została zakończona w listopadzie 2025 roku.

Jakość wody pitnej

Woda dla celów spożywczych podlegała nadzorowi, który był realizowany przez Sycowską Gospodarkę Komunalną w Sycowie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Oleśnicy. Nadzorem objęte były wodociągi Syców, Komorów i Stradomia Wierzchnia. Badania wody

Wodociąg sieciowy Syców zaopatruje w wodę mieszkańców pięciu miejscowości: miasto Syców i cztery okoliczne wioski: Ślizów, Bielawki, Nowy Dwór, Wioska – szacunkowo 11216 osób. Dobowa produkcja wynosi 1 803 m³. Zaopatrzenie w wodę odbywa się z pięciu studni głębinowych.

Wodociąg sieciowy Komorów zaopatruje w wodę mieszkańców dwunastu wsi: Biskupice, Błotnik, Drottowice, Działosza, Komorów, Pawetki, Radzyna, Szczodród, Święty Marek, Wielowieś, Wojciechowo, Zawada - szacunkowo 3 580 osób. Dobowa produkcja wynosi 426 m³. Zaopatrzenie w wodę odbywa się z dwóch studni głębinowych,

Wodociąg sieciowy Stradomia Wierzchnia zaopatruje w wodę mieszkańców dwóch miejscowości: Stradomia Wierzchnia i Gaszowice - szacunkowo 1372 osób. Dobowa produkcja wynosi 133 m³. Woda podziemna ujmowana jest z jednej studni głębinowej

Zakres badań monitoringu jakości wody obejmował parametry mikrobiologiczne, fizykochemiczne i organoleptyczne zgodnie z rozporządzeniem dotyczącego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz analizy wody surowej pobieranej ze studni. Na podstawie analizy sprawozdań z pobranych prób wody, zarówno przez organy Inspekcji Sanitarnej jak i zarządcę wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej, nie stwierdzono występowania stałych lub długo utrzymujących się przekroczeń żadnego z badanych parametrów

Sanitarnej jak i zarządcę wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej, nie stwierdzono występowania stałych lub długo utrzymujących się przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

W roku ubiegłym nie odnotowano również zgłoszeń dotyczących niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody na obszarze Gminy. Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów

chorobotwórczych. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi na terenie gminy Syców nie stanowi ryzyka dla jej mieszkańców.

Fundusz Sołecki

Gminy Syców w roku 2025 przeznaczyła kwotę 412 677,99 zł na wydatki w funduszach sołeckich. Największym budżetem sołeckim dysponowała Stradomia Wierzchnia i Wioska – w obu przypadkach była to kwota 51 137,30 zł, natomiast najmniej środków z funduszu sołeckiego miało do wykorzystania Gaszowice – 19 329,90 zł. Kwoty funduszy sołeckich wynikają z przepisów ustawy o funduszu sołeckim.

Z funduszu sołeckiego lokalne społeczności realizowały różnorodne przedsięwzięcia, spośród których należy wskazać: montaż lamp solarnych na terenie sportowo-rekreacyjnym w Biskupicach, doposażenie szatni w Szkole Podstawowej w Drołtowicach, instalacja monitoringu w obrębie świetlicy wiejskiej w Działoszy, wyposażenie w meble kuchenne świetlicy wiejskiej w Gaszowicach, wyposażenie świetlicy wiejskiej w Komorowie w nowe umeblowanie i sprzęt AGD, ułożenie kostki brukowej pod wiatą na placu zabaw w Nowym Dworze, doposażenie OSP w Stradomi Wierzchniej, doposażenie i wykonanie ogrodzenia placu zabaw w Szczodrowie, wykonanie dokumentacji projektowej modernizacji boiska w Ślizowie, remont toalet i korytarza w świetlicy wiejskiej w Wielowsi, wykonanie dokumentacji projektowej modernizacji świetlicy wiejskiej w Wiosce i zakup myjki do podłóg do świetlicy wiejskiej w Zawadzie. Wspólnie z sołectwami realizowaliśmy też zadania powtarzające się w wielu sołectwach np. działalność o charakterze integracyjnym i organizacja wydarzeń w sołectwach, doposażenie świetlic wiejskich i ochotniczych straży pożarnych oraz utrzymanie i pielęgnacja gminnych terenów zielonych. Wskazane przez sołectwa zadania zostały w całości wykonane, jednak w skali całego funduszu sołeckiego pozostała niewykorzystana łączna kwota 796,75 zł.

W budżecie Gminy Syców na rok 2025 wyodrębniono również środki w wysokości po 2 000,00 zł na przedsięwzięcia realizowane przez 3 samorządy mieszkańców (osiedla). Kwoty te zostały wydane na organizację wydarzeń integracyjnych (festynów osiedlowych) oraz zakup drobnego sprzętu i wyposażenia.

Partycypacja Społeczna

Sycowski Budżet Obywatelski.

W sycowskim Budżecie Obywatelskim w roku 2025 głosów ważnych oddało 2473 mieszkańców, którzy wybrali do realizacji następujące projekty

„Bezpieczny plac zabaw” - całodobowy monitoring placu zabaw (Wielowieś)

- Kwota: 5 000 zł
- Liczba głosów: 715

Kontener szatniowo-gospodarczy na boisku sportowym Syców - Nowy Dwór (Nowy Dwór)

- Kwota: 20 000 zł
- Liczba głosów: 642

Pierwsi w Pomocy! (Syców)

- Kwota: 5 000 zł
- Liczba głosów: 584

Budowa studni głębinowej na boisku sportowym Syców - Nowy Dwór (Nowy Dwór)

- Kwota: 40 000 zł
- Liczba głosów: 569

„Bon dla zwierzaka - akcja kastracja kotów wolnożyjących na terenie Miasta i Gminy Syców” (Syców)

- Kwota: 40 000 zł
- Liczba głosów: 537

Łąkowe koncerty w Sycowie! (Syców)

- Kwota: 19 990 zł
- Liczba głosów: 529

OSP Działosza naprzeciw wyzwaniom **Bezpieczna przyszłość Gminy Syców** (Działosza)

- Kwota: 20 000 zł
- Liczba głosów: 502

Integracja społeczna na terenach zielonych (Wioska)

- Kwota: 36 954 zł
- Liczba głosów: 496

Muzealne fototapety - nowoczesna forma narracji historycznej (Syców)

- Kwota: 5 000 zł
- Liczba głosów: 418

Senior w AKCJI - pierwsza pomoc w codziennych sytuacjach (Syców)

- Kwota: 5 000 zł
- Liczba głosów: 302

Dzięki wysokiemu zaangażowaniu mieszkańców projekty, które przeszły do realizacji, wspierały rozwój, bezpieczeństwo i integrację lokalnej społeczności.

Konsultacje społeczne w sprawie farm wiatrowych

W roku ubiegłym Burmistrz Miasta i Gminy Syców zdecydował o przeprowadzeniu **konsultacji społecznych dotyczących możliwości wprowadzenia w planie ogólnym i planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego zapisów umożliwiających budowę elektrowni wiatrowych** na terenie Miasta i Gminy Syców.

W dniu 21 maja 2025 r. odbyły się konsultacje społeczne dotyczące możliwości wprowadzenia do planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów umożliwiających budowę elektrowni wiatrowych na terenie Miasta i Gminy Syców. Spośród 13 091 uprawnionych mieszkańców, głos oddało 495 osób, co oznacza frekwencję na poziomie 3,78%. Za zmianą oddano 159 głosów (32,12% głosujących), przeciwko zmianie oddano 335 głosów (67,68% głosujących), jeden głos był nieważny

Promocja Gminy

Działania promocyjne w Gminie Syców koncentrowały się na budowaniu pozytywnego wizerunku Gminy, informowaniu mieszkańców o najważniejszych wydarzeniach oraz promowaniu lokalnych walorów społecznych, gospodarczych i turystycznych. Realizowane były m.in. poprzez prowadzenie oficjalnej strony internetowej Gminy i profili w mediach społecznościowych, publikację materiałów informacyjnych oraz współpracę z mediami lokalnymi i regionalnymi.

W minionym roku działania promocyjne były kontynuowane, jednak zauważalny był większy nacisk na różnorodność form dotarcia do odbiorców oraz aktywizację mieszkańców poprzez wydarzenia o charakterze sportowym, rekreacyjnym i motoryzacyjnym. W porównaniu z rokiem poprzednim widoczna była większa intensywność komunikacji w mediach oraz większe zainteresowanie organizowanymi wydarzeniami.

Szczególną rolę w działaniach promocyjnych odegrały cykliczne imprezy plenerowe, które z roku na rok przyciągają coraz więcej uczestników, zarówno mieszkańców, jak i gości spoza Gminy.

Do wydarzeń o istotnym znaczeniu promocyjnym należały m.in. zawody Garmin Triathlon Tour, Bieg Sycowska Pogoń oraz Turniej Siatkówki Płazowej im. Tomasza Grzesiaka nad Zalewem w Stradomi Wierzchniej, a także wydarzenia motoryzacyjne, w tym Moto Summer – zlot samochodów modyfikowanych oraz klasycznych. W porównaniu z poprzednim rokiem zauważalne było większe zaangażowanie uczestników oraz rosnące zainteresowanie tego typu inicjatywami, co potwierdza, że wydarzenia o charakterze sportowym i rekreacyjnym stanowią skuteczne narzędzie promocji gminy. Działania te przyczyniają się nie tylko do budowania pozytywnego wizerunku samorządu, ale także do integracji lokalnej społeczności oraz zwiększenia rozpoznawalności Gminy w regionie.

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo mieszkańców Gminy zapewniają funkcjonujące na jej terenie służby: Komisariat Policji w Sycowie działający pod Komendą Powiatową Policji w Oleśnicy, Jednostka Ratowniczo- Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Sycowie działająca pod Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Oleśnicy oraz sześć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z czego dwie włączone zostały do Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego (KSRG).

Gmina - jak co roku - wsparła działalności lokalnej policji poprzez przekazanie środków finansowych w wysokości 100 000,00 zł na współfinansowanie zakupu nieoznakowanego pojazdu służbowego dla Komisariatu Policji w Sycowie.

Sześć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych funkcjonujących na terenie Gminy pozostawało w stałej gotowości do podjęcia działań ratowniczych:

- OSP Drottowice - włączona do KSRG,
- OSP Stradomia Wierzchnia – włączona do KSRG
- OSP Syców,
- OSP Zawada,
- OSP Działosza,
- OSP Szczodrów.

Zabezpieczenie Gminy umożliwia zmodernizowana flota pojazdów oraz profesjonalny sprzęt ratowniczo - gaśniczy będący na wyposażeniu OSP. Jednostki dysponują samochodami gaśniczymi średnimi (OSP Drottowice, Stradomia Wierzchnia, Syców, Zawada), lekkimi (OSP Działosza, Szczodrów, Drottowice), samochodem operacyjnym (OSP Drottowice) oraz łodzią ratowniczą do działań na wodzie (OSP Stradomia Wierzchnia). W roku 2025 na działalność jednostek ochotniczych straży pożarnych Gmina wydatkowała 289 337,61 złotych

W ramach rządowego **Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej** na 2025 rok – Gmina otrzymała dotację w wysokości 1 244 244,89 zł, która została wykorzystana na:

- Modernizacja gminnego magazynu ochrony ludności (roboty budowlane, montaż instalacji elektrycznej i systemu alarmowego): 80 119,82 zł
- Kurs Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy dla personelu ochrony ludności: 12 000,00 zł
- Zakup koparko- ładowarki: 448 827,00 zł
- Zakup ładowarki teleskopowej: 418 200,00 zł
- Zakup agregatu o mocy 80kW w zabudowie na przyczepie: 121 278,00 zł
- Zakup sprzętu i wyposażenia o wartości 163 125,07 zł

W roku 2025 Gmina była w trakcie realizacji projektu **Cyberbezpieczny Samorząd**, którego celem było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie i Centrum Usług Wspólnych w Sycowie poprzez wzmacnianie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych. Wysokość wydatków w tym projekcie osiągnie kwotę 1 023 599,94 zł. Projekt zostanie zakończony w roku bieżącym.

Sport, Rekreacja, Turystyka

W 2025 roku zadania własne Gminy Syców w zakresie sportu i rekreacji realizował Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sycowie. Działalność jednostki prowadzona była w oparciu o obowiązujące **dokumenty strategiczne, programy gminne oraz uchwały Rady Miejskiej w Sycowie, w szczególności zgodnie ze Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Syców na lata 2020-2030.**

Gmina Syców posiada bazę sportową umożliwiającą mieszkańcom Gminy wypoczynek i rekreację na obiektach takich jak: Hala Sportowa, Stadion Miejski, Kompleks boisk ze sztuczną nawierzchnią przy ulicy Komorowskiej, Basen Miejski rekreacyjno-wypoczynkowy, kompleks boisk ze sztuczną nawierzchnią „Orlik, Skate-park, Dwa Boiska do gry w TeqBall, kąpielisko nad Zalewem w Stradomi Wierzchniej, tereny rekreacyjno-sportowe na Nowym Dworze (boisko piłkarskie)

W roku 2025 r. kontynuowano inwestowanie w bazę sportowo-rekreacyjną, w szczególności w halę sportową oraz tereny nad Zalewem Stradomia Wierzchnia.

Działania inwestycyjne

W 2025 r. MOSiR zrealizował wydatki inwestycyjne, obejmujące zakup domku drewnianego (repcja pola biwakowego), opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy infrastruktury sanitarnej i rekreacyjnej w Stradomi Wierzchniej. **Działania te stanowiły element realizacji polityki rozwoju infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej gminy.**

Realizacja strategii, polityk i programów

Działania w zakresie sportu i rekreacji w 2025 roku wpisywały się w realizację celów operacyjnych **Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Syców na lata 2020–2030.**

Ponadto działalność była zgodna z: **programem współpracy z organizacjami pozarządowymi, gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, lokalnymi politykami zdrowotnymi i budżetem gminy na rok 2025**

Zadania z zakresu sportu i rekreacji były również wspierane poprzez inicjatywy mieszkańców realizowane **w ramach budżetu obywatelskiego**, co stanowiło próbę zwiększenia dostępności infrastruktury oraz aktywizacji społeczności lokalnej.

Absorpcja środków zewnętrznych

W 2025 roku podejmowano działania w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, w szczególności na rozwój infrastruktury nad Zalewem Stradomia Wierzchnia, organizacji wydarzeń sportowych o charakterze ponadlokalnym, doposażenie obiektów sportowych. Pozyskane środki oraz współpraca z partnerami zewnętrznymi przyczyniły się do podniesienia jakości oferty sportowo-rekreacyjnej oraz promocji Gminy Syców.

Organizowano imprezy o charakterze lokalnym w celu aktywizowania mieszkańców Gminy do podejmowania treningów i aktywności sportowej. Zwiększyła się liczba uczestników imprez o charakterze ponadlokalnym – regionalnym oraz ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym, co sprzyjało popularyzowaniu sportu wśród mieszkańców oraz promowało Gminę Syców w tym obszarze.

Gmina Syców jest przyjaznym miejscem dla turystyki jednodniowej, weekendowej i wakacyjnej. Atrakcje turystyczne są dostępne całorocznie, szczególnym zainteresowaniem cieszy się Zalew Stradomia. Kontynuowaliśmy współpracę z Dolnośląską Organizacją Turystyczną, Stowarzyszeniem Aglomeracja Wroclawska, Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania Dobra Widawa.

Współpracy Gminy Syców z organizacjami pozarządowymi, współpraca z Seniorami

Współpracę pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Gminą Syców określiliśmy w **Programie Współpracy Gminy Syców z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami**, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2023 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2025, miała ona charakter finansowy i pozafinansowy.

Współpraca pozafinansowa odbywała się w szczególności w następujących formach:

- Wspierania organizacji w zakresie udostępniania pomieszczeń.
- Pomocy merytorycznej przy przygotowaniu ofert oraz procedurze realizacji umów na realizację zadań publicznych.
- Promocji działalności podmiotów poprzez umieszczanie informacji o podejmowanych działaniach na stronie internetowej lub portalu społecznościowym Miasta i Gminy Syców.

- Przekazywania informacji organizacjom o planowanych webinarjach, szkoleniach i konkursach organizowanych przez różne instytucje.
- Konsultowania projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji.

Współpraca finansowa polegała na udzielaniu organizacjom pozarządowym dotacji na realizację zadań publicznych w formie wsparcia realizacji tych zadań. Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zlecieliśmy realizację zadań publicznych z zastosowaniem trybu pozakonkursowego (tzw. mały grant) oraz trybu konkursowego. Udzieliliśmy 21 stowarzyszeniom dotacji na łączną kwotę 390 714,00 zł podpisując 38 umów na realizację zadań publicznych z zakresu:

- Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób.

Efektom tych zadań była realizacja wielu wydarzeń artystycznych i sportowych, mieszkańcy naszej Gminy uczestniczyli w turniejach, spotkaniach, koncertach, pokazach, turnusach, przedstawieniach oraz konkursach. Były to również całoroczne regularne aktywności i treningi w wielu dyscyplinach sportowych. Osiągnęliśmy zadowalające rezultaty w 37 zrealizowanych umowach.

Gmina Syców w roku 2025 realizowała porozumienie o partnerstwie w ramach **Programu Gmina Przyjazna Seniorom** wydając seniorom z naszej Gminy 102 Ogólnopolskie Karty Seniora uprawniające do wielu atrakcyjnych zniżek na terenie całego kraju.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Syców na lata 2020 – 2030

Strategii Rozwoju Gminy Syców jest dokumentem planistycznym wskazującym cele i zadania, których realizacja przyniesie zrównoważony i dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy, przy jednoczesnym zachowaniu, a nawet wzbogaceniu zasobów środowiska naturalnego Gminy. Większość podejmowanych w roku ubiegłym działań wpisywała się w jej realizację.

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Sycowie

Radni Rady Miejskiej w Sycowie aktywnie uczestniczyli w roku ubiegłym w pracach Rady. Radni spotkali się na 10 posiedzeniach Rady Miejskiej, w tym na sesji uroczystej z okazji 35 lecia samorządu gminnego. Rada Miasta podjęła w roku ubiegłym 100 uchwał.

Burmistrz będący organem wykonawczym Gminy przygotował i realizował uchwały Rady Miejskiej w Sycowie przy pomocy komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy w Sycowie i jednostek organizacyjnych Gminy, które przygotowały 83 projekty, pozostałe uchwały zostały przygotowane i zrealizowane przez Radę Miejską w Sycowie

Łukasz Kuźmicz

Burmistrz Miasta i Gminy Syców